

* M. m. amira monitum

Coctus semper

179

perunt; & sic cum gaudio Pisas reversæ sunt. In qua captione fuit Coctus Pisanus Consul, qui in una galēa ibat pro Communi Pisanō ad Miramolinum Mumini Regem Bugæ.

Eodem Anno Januenses **IX** armaverunt galēas pro vindicando nave\$, quas perdiderant, et navigantes in **Mallaram**. Cum Judice Petro contra Pisanos certa pæcta fecerunt; & Pisani **XVII** armantes galēas, Januenses usque Januam fugaverunt. Eodem tempore, cūm Pisani à Januensibus pacem peterent, & eam habere non possent, armaverunt in cursum; & plura damna in diversis locis Januensibus intulerunt. Itaque V. Calendas Augusti Pisas cum duabus devictis galēis, & aliis Lignis præter combusta, & cum **CCCXXX**. Januensibus captis triumphanter redierunt, præter **X**. galēas Pisanorum, quarum quinque iverunt destruendo Riperiam Romanorum, & naves capiendo. Aliæ quinque in Provinciam navigantes, ultra **quatuor** Ligna ceperunt, quibus combustis cum **quadraginta** Januensibus Pisas reversæ sunt.

Eodem Anno volentes Januenses vindicare se, armaverunt galēas plures, & Pisani similiter; sed Dei gratiâ Pisani eisdem dederunt & duplicaverunt^{damnum}.

Item eodem Anno Pisani **XLVII**. galēas misserunt contra **LVII**. Saracenorum galēas, quæ venerunt in hoc mare; sed non invenientes eas, iverunt ad Civitatem-Veterem, & præliando per diem unum, castrum ceperunt, & usque Taracinam multa Saracenorum Ligna ceperunt; habebant enim cum Imperatore Federico Romani tunc guerram.

Eodem Anno de mense Octobris Januenses propter dolorem guerræ, quam cum Pisanis perdiderant, cum Lucensibus contra Pisanos juraverunt, promittentes quod eos ut Januenses per mare portarent, & duas domos in Portu Veneris eis darent, & turrim de Motrone suis sumtibus facerent & donarent.

Anno **148**. Imperator **Federicus Rainaldus Cancellarius & Colonensem Archiepiscopum Pisam misit**, qui exercitum facere statuit in estate futura in Siciliam, Apuliam, Calabriam, & contra Romanos; & in publico Pisanorum Parlamento juratum est per quemdam Domini Imperatoris Cappellanum, & per Consules Pisanorum. Præterea ibidem prædicti Consules juraverunt Papam Paschalem pro Catholico tenere, & ei tamquam Catholico obedire, & Clericos Pisanos jurare facere promiserunt. Similiter & Archiepiscopum Villanum, qui nullo modo ei obedire voluit, promiserunt non recipere, nisi ipsi Papæ obediaret, nec Rolando, qui Papa Alexander dicitur, obedire; & alium Archiepiscopum in Pisana Sede eligere, ipsumque consertandum ipsi Papæ Paschalis præsentare, tactis Evangelii promiserunt. Postea quidem **octavo** Calendas Aprilis Pisani volentes obedire præceptis prædictorum Imperatoris, & Papæ Paschalis, Benincasam Canonicum Sanctæ Mariæ Majoris Pisanae in Archiepiscopum elegerunt, cui ipse Papa Sabbato Sancto Sacerdotium de-

In editione Ughelliana hæc ita narrantur:

(5) Anno Domini **MCLXVIII**. Pisani Consules cum octo galēis fuerunt cum Raynaldo Cancellario Imperatoris ad capiendam Urbem veterem. Eodem anno præceptis Imperatoris, & Papæ Paschalis obedientes, Benencasam Canonicum Sanctæ Mariæ Pisanae majoris

Tom. VI.

PISSANA.

180

A dit, & die Lunæ Pascha honorificè cum suis Cardinalibus in Archiepiscopum consecravit. Et sic Pisas cum Consulibus, qui cum eo iverant, reversus est X. Kal. Junii (5).

Eodem Anno Rainaldus Cancellarius prædictus cum magno exercitu Civitatem-Veterem obsedit, & postea pro Pisani misit, & civitatem ipsam illis venientibus devicit; & cepit ibi **quadraginta** Romanos, qui ibi erant cum Petro Lato, quibus vitam gratiâ Pisanorum donavit, & civitatem ipsam, & incolas ad serviendum Domino Imperatori retinens, Tusculanum petiit. Quod audientes Romani, de mense Maji iverunt Tusculanum potenter; fuerunt enim milites, & pedites **quadraginta** milia. Et cūm die Lunæ Pentecotes **quarto** Calendas Junii Tusculanum devastarent, cum Imperatoris exercitu præliati fuerunt, & demum devicti, ita quod ex eis in bello mortui sunt quatuor milia, & capti quinque milia.

Eodem Anno XI. Calendas Augusti Imperator suprascriptus cum Papa Paschali prædicto Romam vénit apud Ecclesiam Sancti Petri Apostoli, quam turribus mœniisque munitam invénit, eamque pugnando cum Romanis devicit. Et die **Cal. Augusti** Papa Paschalis in ipsa Ecclesia cum Imperatore, & copiosa Romanorum multitudine gloriofissimè celebravit. Quia tamen major pars Romanorum adhuc resistebat, Imperator ipse Pisas pro auxilio misit. Quod audientes Pisani misserunt ad eum Romam octo galēas bene armatas, & duos Consules, & alios probos, & sapientes Viros; erant enim semper, & maximè tunc Pisani ad servitium ipsius Imperatoris parati cum **quinquaginta** galēis, & **XXXV**. sagitiis, atque aliis multis Lignis, & personis, & potentibus virtualibus, & armis. Quæ octo Pisanorum galēæ Romam intrantes, & per Tiberim navigantes, plura damna intulerunt Romanis in villis, & usque ad pontem Tiberis vexilla Pisana posuere. Quod videntes Romani, omnia Imperatoris subierunt præcepta, & **CCCC**. obsides ei dantes **quinquaginta** Senatores, ut præcepit Imperator, constituerunt. Quo facto Imperator exultans, & Pisanos multum regratiens, prædictis octo Pisanorum galēis licentiam tribuit redeundi, & XII. Calendas Septembres Pisas cum gudio redierunt.

Eodem Anno Pisani miserunt Ambasciatores ad Regem Siciliæ pro facienda secum pace, sed non fecerunt; non enim convenerunt in pactis.

Eodem Anno Ab antiquis temporibus non fuit tam deforme tempus visum, nec tanta abundantia aquarum, quanta fuit à medio Septembri, usque ad pridie Idus Novembri. Fuerunt enim illo tempore novem inundationes maximæ fluminis Arni, quæ villam de Puiglano, & Arcus magni Pontis de Stagno destruxerunt, & Molas inclinaverunt ipsius Pontis. Et è converso non fuit visum tam glacie tempus, & crudele, & aëris serenitas, & ariditas, quanta fuit à pridie Idus Novembri usque ad medium Januarii, quod tempus Astro-

Ecclesiæ in Archiepiscopum 8. Kalend. April. honorificè elegerunt. Villanus Archiepiscopus, Pistoriensis origine, aufigit Gorgonam. Eodem anno Topertus Dodonis, Bulgarinus Anfoffi Consules, cum Sapientibus Marzucco, & Ramondo Gaitani, & quampluribus aliis, cum 8. galēis fuerunt cum Imperatore Frederico ad subjugandam Romanam.

N 2